

## Dades sobre delinqüència i violència en els anys noranta al Regne Unit

NEIL GILES

Superintendent en cap de Detectius i cap d'Operacions  
de la Brigada Nacional contra el Delicte\*

35

La meva organització és el primer ens policial nacional de la història del manteniment de l'ordre al Regne Unit i té l'objectiu de fer front al delicte organitzat i greu que afecti el Regne Unit, tant en l'àmbit nacional com l'internacional.

Fa vint-i-sis anys que sóc policia professional. He arribat a aquest càrrec després de treballar per al NCIS del Regne Unit com a oficial d'enllaç a Washington DC i, abans d'això, havia treballat per a New Scotland Yard durant vint-i-dos anys en el Departament d'Operacions. He de dir que estic orgullós, tant personalment com en nom del meu país, de poder-me adreçar a tots vostès en el marc d'aquest Congrés i agraeixo als nostres col·legues catalans que m'hi hagin convidat.

Així, doncs, en aquesta exposició parlaré sobre la pseudoreligió que són les estadístiques del delicte i, especialment, les relatives a la violència. Espero que aquesta ponència, que tracta sobre un àmbit força àrid de la nostra professió, sigui del seu interès.

Als nostres països, les estadístiques —juntament amb la indústria dels mitjans de comunicació— tenen prou poder per a desestabilitzar els governs. Es consideren una indicació del benestar de les nostres nacions i un baròmetre de la moralitat dels nostres ciutadans. Realment ens ofereixen aquesta visió? Què volen dir? Per què recopilem aquestes estadístiques? Quina profunditat tenen?

Heus ací un quadre gràfic sobre els nivells d'homicidis en alguns països europeus durant els últims anys.

---

\* Zona est, aproximadament el 30 % d'Anglaterra i Gal·les.

<b>Figura 1. Homicidis per cada cent mil habitants.</b>		
	<b>1995</b>	<b>1996</b>
Espanya	2,4	2,35
Alemanya	4,4	4,32
França	4,4	3,56
Itàlia	4,62	4,52
Holanda	23,02	10,3
Irlanda	1,59	1,56
Regne Unit	2,6	2,67

Què ens diuen aquestes estadístiques? Holanda és un país perillós? O ho és Alemanya? O Itàlia? O França? Suposo que, si observem els delictes que es cometen per cada cent mil persones, podran extreure'n algunes conclusions.

Les xifres «nues» no són gaire útils. A continuació els mostraré dos gràfics dels nivells de delictes violents en el mateix grup de països.

<b>Figura 2. Nombre d'actes violents de tot tipus.</b>		
	<b>1995</b>	<b>1996</b>
Espanya	8.364	9.464
Alemanya	101.333	106.222
França	75.425	81.910
Itàlia	23.716	25.184
Holanda	29.985	37.821
Irlanda	551	583
Regne Unit	9.061	239.126

<b>Figura 3. Nivells de crims violents greus per cada cent mil habitants.</b>		
	<b>1995</b>	<b>1996</b>
Espanya	21,21	24
Alemanya	123,85	129,52
França	129,9	180
Itàlia	40,5	44,08
Holanda	286	241,6
Irlanda	15,6	16,5
Regne Unit	17,4	460,5

Hauríem de reaccionar no acostant-nos al Regne Unit, Alemanya i França? Podem dir que una gran proporció de les víctimes dels delictes a Holanda moren i que cal estudiar la resposta dels serveis mèdics?

Si observen les xifres corresponents al Regne Unit, potser acabaran demanant l'acomiadament en bloc de tots els caps de policia... O potser ho estudiaran més a fons. De vegades es diu que els nostres col·legues holandesos tenen un sistema judicial més lliberal que al Regne Unit. I això és rellevant pel que fa a les xifres que estem veient.

Els recomano que no actuïn segons aquestes xifres sense estudiar-les més a fons.

Mentre era oficial d'enllaç del Regne Unit als Estats Units (EUA), el Departament d'Estat d'aquest darrer país es va posar en contacte amb mi per confirmar les estadístiques d'homicidis al Regne Unit, així com altres estadístiques que apareixien en materials publicats per la Interpol (la font de la meua investigació per a aquesta ponència). Les vaig confirmar i els vaig demanar quin era el motiu de la seva pregunta. El motiu era un estudi. Posteriorment, va aparèixer tota una sèrie d'articles a la premsa nord-americana que posaven en dubte la teoria «delicte violent és sinònim d'EUA», prenent com a base les estadístiques de la Interpol. De cop i volta, la política del control del compliment de la llei dels EUA és un èxit. De fet, Europa és molt més perillosa.

Si introduïm els mitjans de comunicació en l'equació, el públic pot tornar a ser la víctima. I això es pot agreujar quan els ens governamentals fomenten una visió errònia basant-se en aquestes estadístiques.

Suposo que els perills es van fent més evidents a mesura que parlo. Existeix un curtmetratge que reuneix la publicitat recent referida al cos de policia de Londres.<sup>1</sup> Ha rebut moltes crítiques per haver fracassat en el processament dels sospitosos en homicidis racistes. Podria afegir-hi diversos grups.

Res de tot això farà que els nostres ciutadans estiguin tranquils.

Aquesta publicitat desfavorable (i altres mostres) que envolta les investigacions d'homicidis ha generat una revisió massiva dels mètodes d'investigació d'homicidis al Regne Unit.

S'han assignat molts recursos humans a les investigacions d'homicidis. S'ha superposat un procés de revisió complex sobre les investigacions: més detectius investiguen les investigacions. Per a aconseguir-ho, Londres ha hagut de reassignar molts dels seus millors investigadors i ha hagut d'aturar part de les seves estratègies més actives. Conseqüència: augmenten els delictes de carrer, com ara els atracaments.

Actualment, per a tenir certa ressonància, les estadístiques necessiten els mitjans de comunicació. En certa manera, és tot el que tenen els ciutadans per a tirar endavant. Crec que molts dels nostres països tenen experiències similars sobre com els mitjans de comunicació influeixen en l'opinió del públic i forcen les administracions a fer canvis que, potser, no tindran els resultats que se n'esperen. La política de contemporització.

Els nous equips d'investigació del Regne Unit resolen més homicidis i més

1. Neil Giles va mostrar aquest curtmetratge durant la ponència per a explicar aquest punt (nota de redacció).

ràpid? Em sembla que no hi ha res que ho demostrï. Els equips d'investigació d'homicidis tenen entre trenta i quaranta membres. Les vint-i-cinc o trenta investigacions actuals impliquen mil investigadors.

Si adoptéssim el model dels Estats Units de dos investigadors per homicidi, podríem aconseguir els mateixos resultats? Fa poc vaig assignar un expert en investigacions d'homicidis del Regne Unit a la Divisió d'Homicidis de Baltimore, una ciutat de cinc-cents mil habitants que té una mitjana de tres-cents cinquanta homicidis anuals. I dos investigadors per delicte resolen prop del 70 % dels delictes.

Així, doncs, què volen dir totes aquestes estadístiques sobre la violència? La meua feina és la delinqüència organitzada: quants d'aquests homicidis o atacs greus estan relacionats amb el crim organitzat?

Quants homicidis a Espanya, a Holanda o a Turquia estan relacionats directament amb el delicte organitzat al meu país, i a l'inrevés? Com ajuden les estadístiques publicades i els processos de recopilació en el fet que els nostres governs distribueixin els recursos? Crec que hi ha força dubtes.

Els gràfics que els he mostrat tracen el camí de la violència denunciada a Europa durant els anys 1995 i 1996. Hi ha un retard important pel que fa a la publicació d'aquestes estadístiques.

Les tendències que poden extreure d'aquest material són significatives? Ajuden els que creen les polítiques a legislar amb l'objectiu de prevenir el delicte o de castigar els delinqüents amb més eficàcia?

Potser indiquen un canvi en la societat: menys violenta/més violenta. Potser indiquen un fenomen creixent entre la població en el sentit que els delictes es notifiquen a les autoritats.

Durant la meua estada als Estats Units vaig ser testimoni, a través dels mitjans de comunicació, de l'allau d'atacs a l'escola, duts a terme per nens que solien anar molt ben armats. Molts de vostès en deuen haver vist els reportatges.

Hi va haver moltes protestes: cal controlar les pistoles i, especialment, no permetre que els joves hi tinguin accés.

El president va parlar. Els mitjans de comunicació van plorar. Els pares i amics dels morts patien a la televisió i el món es planyia de la seva tristesa.

El Congrés es va commoure, però no prou per a elaborar lleis contra el negoci de les armes. Em sembla que els interessos d'aquest sector i els *lobbies* tenen prou poder per a combatre totes i cada una de les escenes esgarrifoses que apareixen a televisió. Per això, també cal tenir en compte aquest factor en l'equació.

Així, doncs, què ens diuen les estadístiques? L'altre dia vaig sentir que el secretari d'Educació dels Estats Units declarava que els homicidis a l'escola, en realitat, han disminuït. Hi ha menys homicidis als centres escolars que fa tres anys. O sigui, que tot deu anar bé.

He viscut a Washington DC, als EUA. No fa gaire, aquesta ciutat, la capital de la democràcia més poderosa que s'hagi vist mai, tenia el sobrenom de «capital mundial de l'homicidi»: cinc-cents homicidis en una ciutat de cinc-cents cinquanta mil habitants. Nova York va pregonar als quatre vents que era una ciutat segura

quan va aconseguir reduir la taxa d'homicidis a menys de mil anuals. Tot i això, els nord-americans se sentirien ofesos si no anéssim als Estats Units perquè crèiem que és un país perillós. He de dir que em vaig sentir tan segur a Washington DC i a Nova York com a qualsevol ciutat europea.

Per a interpretar amb eficàcia les estadístiques actuals sobre el delicte i la violència, cal que «ens hi submergim» si volem aconseguir una visió més real. Cal fer anàlisis de qualitat. Aquestes estadístiques, en forma de xifres nues, són unes armes potencialment perilloses si van a parar a mans no adequades, ja que tenen capacitat per a canviar la política i redistribuir els recursos.

Desgraciadament, sovint és el nombre de delictes denunciats el que crida l'atenció dels mitjans de comunicació. Tant al meu país com als Estats Units, els comandaments de policia, els alcaldes i les administracions són els responsables de les actuacions contra el delicte. Dubto que estiguem sols com a nacions.

Hi ha hagut diversos exemples de polítiques de policia local que descoratgen la denúncia de delictes o que en reajusten la classificació per desviar l'atenció. I això és igual de perillós.

Les estadístiques que he utilitzat, aconseguides de la Interpol i que es publiquen cada any, contenen un bon consell: *no s'han d'utilitzar per a fer comparacions, ja que són tan diferents que seria perillós fer-ho*. És inevitable que fem comparacions quan ens convé. Els mitjans de comunicació sempre faran comparacions. I quan les administracions tinguin ganes de fer punts, també utilitzaran les estadístiques contra vostès.

A continuació esmentaré, breument, la qüestió del delicte organitzat a les nostres societats i faré una pregunta als assistents: quants de vostès tenen un sistema que permeti fer una anàlisi estadística del delicte organitzat a les seves ciutats i els seus països? Em sembla que ningú.

L'existència del delicte organitzat a les nostres societats té un efecte violent doble: les víctimes pateixen ferides (de la manera tradicional) i les economies pateixen un atac violent significatiu.

Com podem mesurar aquesta activitat? Sé que el meu país i els Estats Units estan duent a terme una investigació que afirma que hi ha persones que blanquegen diners i actuen a gran escala en nom de la «màfia russa» i fan un mal ús dels sistemes financers. Sigui com sigui, sóc plenament conscient del debat continu que hi ha sobre la definició del delicte organitzat en l'àmbit internacional.

Aquesta investigació, que la premsa ha revelat d'una manera aparentment inadequada, ha produït un frenesí d'investigació dels mitjans de comunicació en la gran quantitat de material públic disponible. I això ha estat compost i cosit per a presentar-ho com una gran amenaça del delicte organitzat rus. Amb quin objectiu? Hi ha algun pla maquiavèlic que s'amaga sota tot això? Admeto que sóc un teòric de la conspiració, però trobo que és difícil percebre cap argument raonat. Només és un frenesí gratuït dels mitjans de comunicació.

Està força clar, si partim dels coneixements de què disposem, que els grups criminals organitzats s'estan obrint camí en les nostres societats. Són actius i compten amb una gran diversitat de delictes com a font d'ingressos. Els narcòtics són el principal negoci, però no són l'única manera de crear riquesa.

L'objectiu són els diners. Els mitjans són irrellevants. La societat del Regne Unit està relativament lliure d'armes.<sup>2</sup>

Diuen que el delictes organitzat costa a les economies desenvolupades el 2 % del PIB i que en els països en via de desenvolupament la proporció és set vegades més gran.

L'amenaça per a tots nosaltres és enorme i molt difícil de quantificar.

Cal dir que el sistema actual per a mesurar els nivells criminals no és gens útil.

La realitat fa referència a les víctimes dels delictes a les nostres societats, no al nombre de delictes comesos. El repte per al futur és poder comunicar als ciutadans com els afecta el delictes, i com afecta el lloc on viuen i la seva manera de viure.

Reconec que això implica una revisió exhaustiva de les dades que registrem en la fase inicial dels informes i un enfocament internacional conjunt. De fet molts dels nostres homicidis i atacs greus succeeixen entre membres de la mateixa família. No solen passar a un ciutadà qualsevol que entra en una botiga (si més no, no en la majoria de casos). Els ciutadans tenen dret a conèixer els factors «de temor» reals. I nosaltres hem de recopilar, avaluar i comunicar la realitat, tant si és bona com si és dolenta.

Igualment, si el sector de les assegurances perd X milions a causa de les activitats fraudulentas, els ciutadans tenen dret a saber que, a conseqüència d'això, les seves primes seran un tant per cent més cares.

I això també és cert en cada àmbit del control del compliment de la llei. Si es calcula que la venda il·lícita de narcòtics legals als ciutadans genera una quantitat determinada de milions de lliures esterlines, o de qualsevol altra moneda, crec que al públic l'interessaria saber quina és la quantitat estafada en impostos a l'Estat. I també podríem preveure com es podria millorar la infraestructura social dels països amb aquests ingressos addicionals.

Crec que és el moment de tractar aquest àmbit amb més eficàcia i de proporcionar als ciutadans la informació que sigui rellevant. Aquest ha de ser el repte per al nou mil·lenni.

---

2. Per relacionar aquesta activitat delictiva amb l'ús de les estadístiques, Giles va presentar un vídeo sobre un cas d'armes al seu país; de fet, tractava de mostrar la dificultat de vincular aquest cas amb activitats dutes a terme per grups criminals a Europa (nota de redacció).